

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי ג' סיון תשפ"ג | דף היומי בבלי: גיטין ז' | דף הכולל: גיטין יט.
דף היומי בהלכה: מסימן קל"ה סעיף ו' עד סעיף י'.
מוסר: שמירת הלשון - 'ועל הטענה' עד 'ואם לא'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: ש. אהבת ה' פ"ב סוף פרק ג

רבבות אלפי ישראל מתחילים הל' קריאת התורה - סימן קל"ה

הצטרפו ללימוד ומסלולי המבחנים של דרשו במסגרת הדף היומי בהלכה

"פתאום קיבל הרבי כוחות מחודשים, צועד לבדו לשולחן
כתיבה, וכותב במשך דקות ארוכות עם אותה היד
שמקודם לא יכול היה להזיז אותה! ושוב זקוק לעזרה כדי
להגיע למיטה. אז מה קורה פה? לסבא יש כח או לא?"

לקראת חג מתן תורה: איך נראתה אהבת התורה של מרן בעל 'שבט הלוי' זצ"ל

מנכדו של מרן זצ"ל.

"היה זה בתקופה האחרונה לחייו, אולי חצי שנה לפני
הסתלקותו של מרן זצ"ל. מבחינת צלילות הדעת והתפקוד
הוא היה אז בשיא פריחתו, אותה חריפות ואותה חדות ובהירות
המחשבה שתמיד אפיינו אות כל כך. אבל מבחינה פיזית, הגוף
שלו כבר היה חלש מאוד אחרי למעלה מ-100 שנות עמל ויגיעה.
"מספר הנכד שפעם הוא עזר לרבי להתארגן לשנת הלילה, הרבי
היה זקוק לעזרה כדי ללכת מהמקום בו ישב בסלון ולמד, עד לחדר
השינה. הוא צעד אתו בצעדים איטיים כשהוא תומך בו שלא יפול.
"אחרי שהרבי נכנס למיטה, הנכד איחל לו ליל מנוחה ויצא
מהחדר, התיישב בסלון ועיין בספר כלשהו בזמן שחשב שנותר לו

לקראת חג מתן תורה, מקובל ללמוד את הדפים במסכת
שבת, העוסקים במדרשי חז"ל על מתן תורה, ובכן, במהלך אודות
אותו צדוקי שראה את רבא שיושב על אצבעו ושותת ממנה דם,
ואינו שם לבו לכך משום שהי שקוע בלימוד, עלה בזכרוננו מעשה
שכתבנו מפיו של הרה"ח רבי חיים אברהם ויזל שליט"א, משגיח
דישיבת 'חכמי לובלין', ומי שהיה מקורב מאוד למרן בעל 'שבט
הלוי' זצ"ל במשך שנים רבות.

"לכאורה מדובר כאן בסיפור על טבעי. הרבי בכח תורתו
הקדושה הצליח לעצור תהליך טבעי של מחלה קשה. איך זה
באמת קורה? מה נתן לרבי את הכח האדיר הזה?
"התשובה טמונה כנראה בסיפור הבא שאספר, כפי ששמעתי

עד לסיום המשמר שלו, ב-12 בלילה בערך...

"עוברות כמה דקות והוא שומע את קולו החלוש של הרבי, הוא מיהר לגשת והרבי מסביר לו: "היד שלי נשמטה מהמיטה והיא תלויה באוויר, הוא אמר בקול חלוש", אין לי כח להרים אותה בעצמי, "עזור לי בבקשה".

"כמובן שהנכד מיהר להרים את היד ולסדר אותה לצד גופו הקדוש של הסבא.

"אחרי כעשר דקות נוספות הוא שומע את קל שקשוק נעלי הבית של הסבא. הלך להציץ וראה שהסבא הצליח לקום לבד מהמיטה, והוא עושה את דרכו אל שולחן הכתיבה שלו, מתיישב, כותב במשך עשר דקות או רבע שעה, ואז מבקש את עזרת הנכד כדי לשוב למיטה..."

"הנכד לא יכול היה לכלוא את הפליאה הגדולה שלו. "למדנו רבנו", הוא אמר לסבא הגדול, "הרי מקודם סבא היה זקוק לעזרתו כדי לצעוד למיטה, אפילו להרים את היד שנשמטה לא יכול היה הסבא להרים לבד והייתי צריך לבוא ולהרים אותם.

"פתאום קיבל הרבי כוחות מחודשים, צועד לבדו לשולחן כתיבה, וכותב במשך דקות ארוכות עם אותה היד שמקודם לא

יכול היה להזיז אותה! ושוב זקוק לעזרה כדי להגיע למיטה. אז מה קורה פה? לסבא יש כח או לא?"

"השיב לו הרב ואזנר תשובה שתמיד כשאני נזכר בה עולות דמעות בעיני! "כל היום התקשיתי באחת התשובות של ה'אמרי יושר', וניסיתי לתרץ אותה, אבל לא עלה הדבר בידי.

"איך שנשכבתי במיטה כדי לנוח, עלה בדעתי הסבר נפלא, חישבנתי אותו לכל אורכו ומצאתי שהוא אמת ונכון. אבל אם אני אירדם ואישן, מי ערב לי שאזכור מחר את התירוץ על כל פרטיו? לכן הייתי חייב להגיע לשולחן ולכתוב את התירוץ. עכשיו, כשהתשובה כבר כתובה, אני רגוע בעניין הזה, והגוף חזר למצבו הטבעי, אני זקוק לעזרה כדי להגיע אל המיטה..."

"כשמבינים מה היה השיג והשיח של הרבי זצ"ל", מסכם הרב ויזל את דבריו, "אפשר גם להבין איך הוא היה מנצח את הטבע כשבא לפעול ישועות עבור תלמידיו הקרובים. הוא היה מעל הטבע, כל ההתנהלות שלו היתה על טבעי, הוא היה משועבד בכל כוחותיו לתורה ולנותן התורה, וכשאדם עושה את רצון ה' בכזאת רמה של מסירות מוחלטת, אין זה פלא שגם הקב"ה עושה את רצונו, כמו שנאמר, רצון יראיו יעשה".

**"חשוב מאוד לזכור את היסוד הזה, גם לבעלי
כישרונות חלשים וגם לאלו שכן מוכשרים - אל
תסתמכו על הכישרון, ואל תתייאשו אם אין לכם
כישרון, הקב"ה לא מונה דפים, אלא שעות"**

דברים שאמר מרן ראש ישיבת פוניבז' הגאון הגדול רבי ברוך דב פוברסקי שליט"א, בשיחה מיוחדת ל'דרשו'

אדם לא יכול להתייגע לאורך ימים ושנים אם אין לו אהבה לתורה.

"ולמה התורה נקנית רק מתוך עמל? חז"ל אומרים שכשהתורה ניתנה במעמד הר סיני, פרחו נשמתם. חזר הדיבור לקב"ה ואמר לו כולם מתים, אז הקב"ה המתיק להם את הדיבור.

"לכאורה צריכים להבין למה פרחו נשמתם, ולמה העובדה שהקב"ה המתיק את הדיבור עזרה לכך שנשמתם לא תפרח שוב. אלא התשובה היא שבטבעו האדם לא מסוגל לקבל אל תוכו את התורה שהיא חכמת אלוקים, הוא גשמי והתורה רוחנית. זה כמו אש ומים שלעולם לא יוכלו להתחבר יחדיו. לכן פרחו נשמתם מיד כששמעו את הדיבור הראשון.

"הדבק היחיד שכן יכול להחזיק את התורה בתוך גוף האדם זה האהבה לתורה. כשהקב"ה המתיק את הדיבור, עם ישראל קיבל אהבה לתורה, וממילא הגוף היה מסוגל לקבל את התורה. "היוצא לנו מזה שאנחנו צריכים להביא לכך שיהיה גישמאק בלימוד התורה, שהדיבור יהיה מתוק לגוף ורק בכזאת דרך אפשר להכיל את לימוד התורה הקדושה".

יעקב א. לוסיגמן

לפני קצת יותר מעשר שנים, זכה כותב השורות להתקבל לשיחה קצרה בביתו של מרן ראש ישיבת פוניבז' הגאון הגדול רבי ברוך דב פוברסקי שליט"א. היה זה לקראת נסיעתו של מרן הגר"ד לאמריקה, כדי להשתתף ב'קונוונשן' של 'דרשו' שנערך אז בקוניטיקט שבארה"ב.

ראש הישיבה הקדיש את דבריו באותה השיחה בעיקר לנושא אחד מרכזי: עמל התורה, ובדרך לימודו הסביר גם כיצד החזיר הקב"ה את נשמותיהם של ישראל, לאחר שפרחו, כששמעו את קול ה' מדבר מתוך האש.

"עיקר היסוד של לימוד התורה הוא עמל התורה", אמר מרן ראש הישיבה שליט"א. "התורה נקנית רק כשלומדים אותה על ידי עמל וגייעה. זה התנאי הראשון. כמו שרש"י אומר בפרשת בחוקותי "שתהיו עמלים בתורה". בלי עמל וגייעה לא זוכים לתורה. זה הכלל הראשון והנחוץ לכל מי שרוצה לקנות לעצמו חלק בתורה הקדושה. אבל העמל אינו יכול לבוא בדרך של אונס וכפייה זה צריך לבוא מתוך אהבה.

איך מצליחים לקנות אהבה לתורה? במעמד הר סיני הקב"ה המתיק את הדיבור, השאלה מה אנחנו עושים כיום, כשעלינו מוטלת העבודה לקנות אהבה לתורה?

"הגישמאק הזה, האהבה לתורה מגיעה רק על ידי עמל התורה. כשאדם מתייגע ועמל בתורה, מסייעין אותו מהשמים והקב"ה ממתיק לו את הדיבור כל אחד לפי היגיעה והעמל שלו. זה מה שאמר ריש לקיש שאין דברי תורה מתקיימים אלא במי שממית עצמו על התורה. מה הפירוש ממית? הרי אנחנו יודעים שיש כלל "וחי בהם", ובוודאי אין הכוונה להמית באופן ממש. אלא הכוונה היא שהוא ממית את הטבעיות של הגוף שבטבעו דוחה ומפריע ללימוד התורה, ומקבל גישמאק וטעם בלימוד התורה על ידי העמל. רק בצורה כזו אפשר לקיים את דברי התורה בגוף האדם. זה התכלית של עמל התורה, אי אפשר לזכות לזה אחרת.

"הא בהא תליא, מי שיגע בתורה כל הזמן, מקבל טעם בלימוד התורה ואז הוא יכול לעמוד בניסיון, זה יותר קל לו, כי אי אפשר לעמוד בזה בלי רצון חזק, והרצון תלוי במתיקות, כשה יותר מתוק רוצים יותר, וכמו שאמרנו שהמתיקות מגיעה על ידי העמל.

אבל המציאות מוכיחה שלעיתים יש בחורים או אברכים שהתורה מגיעה להם בקלות אפילו אם אין להם אהבה גדולה במיוחד לתורה, ואחרים שמתייגעים ומתאמצים לא רואים את התוצאות הרצויות מבחינתם.

"התשובה לזה היא פשוטה מאוד", השיב ראש הישיבה. "כל מה שאמרנו זה רק בתורה לשמה, רק אז היא נקנית רק בעמל ורק אם יש אהבה לתורה. תורה שנלמדת שלא לשמה חלילה, היא טובה לגוף והוא לא דוחה אותה. לכן היא יכולה להתקבל גם בלי עמל, אבל תורת אמת, תורה לשמה מתקבל כאמור רק על ידי עמל התורה.

"זה גם מה שכתוב "אורך ימים בימינה... ובשמאלה עושר

וכבוד". המיימינים, שלומדים לשמה כמו שאומר רש"י, הם לומדים בשביל התורה הרוחנית, ומשלמים להם בתשלום רוחני - אורך ימים זה בעולם הבא. אבל המשמאילים, אלו שלומדים שלא לשמה אלא מסיבות גשמיות, זה נשאר כאן למטה ומשלמים להם בתשלום גשמי בצורה של עושר וכבוד ולא בתשלום רוחני.

"ועל זה אמרו חז"ל שמי שעושה תורתו עראי ומלאכתו קבע התורה אינה מתקיימת אצלו. למה לא מתקיימת, הרי הוא לומד וזוכר? אלא התשובה היא שהיא לא עולה למעלה. היא נשארת כאן בעולם השפל. רק תורה שנלמדת לשמה עולה למעלה, וזה כשלומדים אותה דרך קבע, כלומר שהמטרה היא ללמוד את התורה אז היא לשמה והיא עולה למעלה".

ובכל זאת, אנחנו רואים שיש בחורי ישיבות שבאמת רוצים ללמוד תורה לשמה, מתאמצים מאוד ובכל זאת לא קוצרים הצלחה רבה...

"שמעתי פעם מהרב דסלר זצ"ל, שאדם בעל כשרון שידוע ללמוד ומבין מהר, הוא לא מתאמץ בלימוד, כשהוא מגיע למעלה הוא נשאר בלי כלום. הכישרונות לא מלווים את האדם אחר פטירתו, בדיוק כמו שכסף וזהב לא מלווים אותו ביום מותו.

"לעומת זאת אדם שאינו בעל כשרון, וכל ימיו התייגע בתורה, כשהוא עולה למעלה - עולה אתו כל העמל שלו, כי זה מה שהוא קנה בעצמו בזכות מעשיו ולא בזכות הכישרונות שניתנו לו מהקב"ה, שהם בעצם לא באמת שלו.

"זה חשוב מאוד לזכור את היסוד הזה, גם לבעלי כשרונות חלשים וגם לאלו שכן מוכשרים - אל תסתמכו אל הכישרון, או לחלופין אל תתייאשו אם אין לכם כשרון, העיקר זה העמל והיגיעה. הקב"ה לא מונה דפים, אלא שעות, וכמובן ששעות של עמל ויגיעה נחשבות הרבה יותר משעות של לימוד שבא בלי טורח ובלי עמל".

לפעמים אנחנו נרתמים לעזור למישהו, ולאחר זמן מה אנחנו מגלים שבעצם... זה לא כזה פשוט. שזה עמוק יותר ממה שחשבנו ושנאנחנו הכנסנו את עצמנו לפלונטר שקשה לצאת ממנו. מה אנחנו אומרים בכזה מקרה? אוי, למה עשיתי את הטעות הזאת? למה הצעתי עזרה?

מחבר ספרי 'מוקנים אתבונן' הג"ר משה סחייק שליט"א, נזכר איך היה נראה מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל בחג השבועות, וגם נותן לנו ווארט מיוחד לכבוד קבלת התורה

היה זורח מאושר, וממש יכלו לראות שהוא מאוד מתרגש", מספר הרב סחייק. מרן סיפר לנו על כך שבעיר הולדתו, בריסק, היו נוהגים לקט את הבתים עם עשבים ירוקים, בעיקר הנשים היו מתעסקות עם זה, והן היו שרות שיר מיוחד בזמן שקישטו את הבתים, שיר שעסק בקבלת התורה.

בשיחה קצרה שקיימנו עם הג"ר משה סחייק, מבאי ביתו של מרן ראש הישיבה הגראי"ל שטיימן זצ"ל, שמענו ממנו מעט מזעיר על חג השבועות בצלו של מרן זצ"ל, וכן זכינו לשמוע מפיו ווארט נפלא כאשר תחזיניה עיניכם מישרים. "אצל מרן זצ"ל, חג השבועות היה יום מאוד מאוד שמח. הוא

מבחינתה זאת עזרה מאוד גדולה, אבל מבחינת המלאך, האם זה היה כרוך במאמץ כלשהו? ברור שלא, ולכן זה לא חסד מהסוג הזה שבזכותו אפשר לזכות ולקבל את התורה הקדושה. לעומת זאת, בני האדם, כשהם גומלים חסד, הם צריכים להתאמץ. אברהם אבינו מה הוא עשה כדי לגמול חסד עם המלאכים? הוא ישב בפתח האוהל כחום היום, הוא רץ לקראתם, מיהר לשחוט בן בקר רך וטוב, ביקש משרה שתתלוש ותכין עוגות, הוא נתן לנער שימחר לעשות את הבקר, עמד על גבי המלאכים לשרת אותם, הגיש להם מים לרחוץ אתך רגליהם. לאחר מכן הוא ליווה אותם לדרכם.

היה כאן הרבה מאמץ שעשה אברהם אבינו בגיל 99 כשהוא נמצא ביום השלישי למילתו...

ככה זוכים לקבל את התורה. לכאן הקב"ה בעצם צר את קלסתר פניו של משה רבינו כצורתו של אברהם, לא כדי לבלבל את המלאכים ובוודאי לא כדי לרמות אותם, אלא פשוט להראות להם שמשה רבינו הוא ממין האנושי, הוא הוא מייצג את בני האדם, אנשים שכדי לעשות חסד הם צריכים להתאמץ, להזיע, לטרוח, לרוץ, לשלם כסף. הם לא עושים חסד בקלות, ולכן להם מגיע לקבל את התורה.

ומכאן חיזוק גדול לכל אחד ואחד מאתנו, לפעמים אנחנו נרתמים לעזור למישהו, ולאחר זמן מה אנחנו מגלים שבעצם... זה לא כזה פשוט. שזה עמוק יותר ממה שחשבנו ושנחנו הכנסנו את עצמנו לפלונטר שקשה לצאת ממנו.

מה אנחנו אומרים בכזה מקרה? אוי, למה עשיתי את הטעות הזאת? למה הצעתי עזרה? אם הייתי יודע כמה שזה יהיה לי קשה, לא הייתי נכנס לזה מלכתחילה.

אבל זאת טעות לחשוב ככה. אנחנו צריכים לומר להיפך. קשה לי? אני צריך להתאמץ למען הזולת? מצוין! בזכות זה קיבלנו את התורה. אם היינו יכולים לעזור לכולם בלי שום מאמץ, לא היינו זוכים לכך!

כמו כן היה למרן זצ"ל מנהג מיוחד, לצעוד עד לשיבת ארחות תורה ולומר שם דרשה מיוחדת לכבוד החג. הוא מאוד הקפיד על אמירת הדרשה הזאת, גם כשכבר היה זקן מופלג וההליכה היתה קשה עליו מאוד.

סיפר לי ראש הישיבה הגרב"ד דיסקין שליט"א, שמרן הגראי"ל היה צועד את כל הדרך בלי לעצור למנוחה באמצע, עולה לשיבה, נושא את הדרשה ומיד שב לביתו, ואת כל זה היה עושה בבת אחת, בלי שום עצירה: "זה היה ממש כמו במעמד הר סיני", אמר לי הגרב"ד דיסקין, "בחינה של כל החולים נתרפאו, כשיהודי בגיל מופלג שכזה עושה את כל הדרך הזאת הלך ושוב ועוד נושא דרשה באמצע, בכוחות על טבעיים. מדי שנה, הדבר הזה היה נותן לנו תזכורת שיש מושג כזה שהרוח שולטת בחומר, שליטה מוחלטת". בכל אופן אני רוצה לשאול אתכם שאלה אחת מעניינת. הרי ידוע שכמשה רבינו עלה למרום כדי לקבל את התורה, ביקשו המלאכים לשרפו בהבל פיהם. הקב"ה הציל אותו מידם, איך הציל אותו הקב"ה?

ובכן, יש מדרש אחד שאומר שהקב"ה אמר לו 'אחוז בכסא כבודי ועל ידי כך הוא ניצל. אבל יש עוד מדרש שאומר שהקב"ה צר קלסתר פניו של משה רבינו כקלסתר פניו של אברהם אבינו, ואמר למלאכים, הרי אתם התארחתם בביתו והוא נתן לכם לאכול ולשתות, כך אתם מתנהגים בכפיות טובה? מיד עזבו אותו המלאכים ולא ביקשו להזיק לו.

לכאורה מדובר במעשיה רמיה חס וחלילה. האם ייתכן לומר דבר כזה שהקב"ה כביכול רימה את המלאכים, זה לא נתפס! אלא, חייבים לומר שיש כאן הסבר עמוק יותר.

הקב"ה בעצם אמר למלאכים, שהתורה היא תורת חסד. מי שרוצה לזכות בתורה צריך לגמול חסדים עם זולתו. ונכון, גם המלאכים יכולים לכאורה לגמול חסדים, אבל עבורם לא מדובר במאמץ, המלאך יכול לעזור לאשה מבוגרת שסוחבת את הסלים הכבדים, ובתוך שבריר שניה להניח את הסלים על פתח ביתה,

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה ראשית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

היה פעם בחור מחויץ לארץ שלמד פה בקמניץ כמה שנים, וכשהיה צריך לשוב לביתו שמעבר לים, הוא נסע לסטייפלער להיפקד ולקבל את ברכתו. כמו כן ביקש מהסטייפלער שייתן לו הדרכה בלימוד. התשובה של הסטייפלער היתה כל כך נפלאה, שרשמתי את הלשון המדויקת כדי שלא לשכוח

הגאון רבי משה אהרן שטרן זצ"ל, משגיח דישיבת קמניץ מסביר כמה פעמים צריכים לחזור על הנלמד

שב לרבי יוסף חיים והודיע לו: עשיתי כאשר ציוויתני, למדתי 42 פעמים ועכשיו אני רוצה להיבחן...". רבי יוסף חיים בחן אותו וראה שהוא אכן בקי היטב בחומר ואין 'פרי מגדים' או 'חוות דעת' שהוא אינו בקי בהם, עמד ונתן לו סמיכה.

היה פעם בחור מחויץ לארץ שלמד פה בקמניץ כמה שנים, וכשהיה צריך לשוב לביתו שמעבר לים, הוא נסע לסטייפלער להיפקד ולקבל את ברכתו. כמו כן ביקש מהסטייפלער שייתן לו הדרכה בלימוד. התשובה של הסטייפלער היתה כל כך נפלאה, שרשמתי את הלשון המדויקת כדי שלא לשכוח: "דע לך בחור", אמר לו הסטייפלער, "אם לא חוזרים, לא יודעים. ומה נראה חזרה? ללמוד בפעם החמישית. ארבע פעמים ראשונות זאת לא חזרה אלא זה עדיין שלב הלימוד עצמו, מהפעם החמישית ואילך זה כבר נחשב לחזרה".

בפועל, אנחנו לא רואים בחורים רבים שחוזרים ארבע פעמים על הנלמד, הרי הסטייפלער אומר שעד ארבע פעמים זה בכלל לא נחשב חזרה, אבל מגיע בחור בן 17 או 19 ואומר, אני חושב אחרת מהסטייפלער, אני מרגיש שאני כבר יודע מספיק טוב ואין צורך לחזור בפעם השלישית או הרביעית...

היה לי דוד, הגאון רבי נחום דוד הרמן עליו השלום, הוא היה יהודי חשוב תלמיד חכם גדול, למד כאן בחברון, ולאחר מכן נסע ללמוד בישיבת מיר בחוץ לארץ.

כשהוא למד בחברון אז הוא החליט ללמוד בצורה יסודית את הנושא של איסור והיתר, וכך סדר לימוד אחד הקדיש ללמוד את כל מסכת חולין ואת כל הלכות 'איסור והיתר' ב'יורה דעה'.

כך למד ביסודיות, השקיע בחזרה ושינון, וכשהרגיש שהוא כבר יכול להיבחן על 'איסור והיתר', הוא נסע מחברון לירושלים, כדי להיבחן את מרא דארע דישאל הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל. כשאמר לרבי חיים שהוא רוצה להיבחן על 'יורה דעה', שאל אותו רבי חיים: "מיין קינד, כמה פעמים חזרת על זה לפני שבאת להיבחן?", ענה רבי נחום דוד שהוא חזר על זה ארבע פעמים.

נענה רבי חיים ואמר לי: "אני תלמיד של ה'כתב סופר', ויש לי קבלה ממנו שלא לתת 'סמיכה' למי שלא חזר מספיק פעמים על 'יורה דעה'. רק מי שחזר על הנלמד 42 פעמים יכול לקבל סמיכה..."

כשרבי נחום דוד שמע זאת, הוא חזר לישיבה בחברון, ובמשך שנה שלמה חזר ושינן את 'יורה דעה' 42 פעמים, ולאחר מכן

אם אוקראינה לא תגן על בחמוט בכל הכוחות, בעוד זמן קצר היא תצטרך להגן על הבירה קייב. כך נאבקים באויב כמו רוסיה, נלחמים איתו על כל פיסת אדמה, לא מוזתרים לו על כלום! אפס ויתורים! אפס פשרות

מה אנחנו צריכים ללמוד מהקרב על בחמוט, רגע לפני קבל התורה בחג השבועות?

שגם בעתיד צפויות להתקיים מספר גרסאות מקבילות לגבי המספר המדויק. עם זאת, ההערכה היא שמדובר בכ-30 עד 40 אלף הרוגים משני הצדדים הלוחמים, ועוד כ-4,000 אזרחים מתושבי העיר שנהרגו בהפגזות הכבדות.

למעשה, איש אינו יודע להסביר מדוע נלחמה רוסיה בכל כוחה כדי לכבוש את העיר. מה מצאו הרוסים בעיר שגודלה הוא בערך כמו זה של העיר אשקלון, המיקום שלה הוא בערך כמו

יוחנן וסרמן

כותרות העיתונים והמהדורות דיווחו בבוקרו של יום ראשון השבוע, על סיומו של אחד הקרבות הארוכים ביותר בהיסטוריה, הקרב על העיר בחמוט שבאוקראינה, שנמשך לפי הדיווחים 222 ימים, במהלכם הזרימו הצדדים רבבות לוחמים אל החזית, והקריבו את חייהם של אלפי רבבות חיילים.

מספר ההרוגים האמיתי בבחמוט אינו ידוע בשלב זה, נראה

על הבית! היא מנסה להדוף פולש אכזר. אם היא לא תגן על בחמוט בכל הכוחות, בעוד זמן קצר היא תצטרך להגן על הבירה קייב. כך נאבקים באויב כמו רוסיה, נלחמים אתו על כל פיסת אדמה, לא מוותרים לו על כלום! אפס ויתורים! אפס פשרות. מקיזים דם, כדי שלא להתפשר על מטר אחד בודד.

ואתם יודעים מה? למרות שרוסיה ניצחה בקרב על בחמוט, אוקראינה מנצחת במלחמה. במשך כ-42 שבועות היא העסיקה את כל שדרת הפיקוד הבכיר של רוסיה בניסיון לכבוש עיר אחת קטנה ובלתי נחשבת, במשך כל הזמן הזה, לא התקדמה רוסיה אפילו צעד אחד נוסף בשום מקום אחר, לאורך כך חזית הלחימה, כי כל העיניים הופנו לבחמוט.

אם רוסיה תמשיך לכבוש את אוקראינה בקצב של עיירה אחת ב-42 שבועות, יגרמו לה הלוחמים הרבה לפני שהיא תגיע לחצי משטחה של אוקראינה.

בימים אלו, כשאנו עומדים לקבל את התורה מחדש, אנחנו צריכים ללמוד מהם איך נלחמים. כשהיצר הרע בא לפלוש אל תוך הלב שלנו, אנחנו צריכים להילחם בשיניים ובציפורניים. הוא יטיל את כל הכוחות שלו כדי לכבוש יעד אחד, אבל אנחנו, אסור לנו לוותר לו, גם אם המלחמה היא על משהו צדדי וכביכול חסר חשיבות, אסור להיכנע, כי כל כניעה לאויב, רק תגביר אותו ותגרום לו לקבוע יעדים חדשים ולהגדיל ציפיות.

המיקום של ערד, ומספר התושבים דומה לזה של ראש העין. בקיצור, עיר סתמית, חסרת ייחודיות, אין בה שום דבר מעניין ובעל חשיבות צבאית או אזרחית, סתם עיר שאנשים התגוררו בה וניהלו חיים שלווים, סדר יום כפרי למחצה.

היו שטענו שרוסיה זקוקה לשליטה בבחמוט כדי לפלוש ממנה לערים ועיירות שכנות. היו שטענו שרוסיה זקוקה לעוד ניצחון תודעתי כדי להוכיח שהיא עדיין מסוגלת לרשום הישגים, אחרים הסבירו שזה סתם, עניין של 'פרנציפ', התחלנו ונסיים, לא נעצור באמצע הדרך, ויש שמסבירים שבחמוט הפכה למודל לחימה רוסית, לא משנה כמה זמן זה ייקח, לא משנה כמה חיילים ישלמו על כך בחייהם, לא משנה כמה כסף זה יעלה לנו, אנחנו נכבוש את העיר ויהי מה, וממנה כדאי ליריבים שלנו להסיק מסקנות ולהבין מה יעלה בגורלה של אוקראינה כולה.

כל ההסברים הללו ניסו ליישב את ההתנהלות התמוהה של רוסיה. למה היא תוקפת בכזאת עוצמה עיר כל כך לא חשובה... אבל למה אוקראינה ניסתה להגן על בחמוט? מדוע הסכימה אוקראינה לשלם בחייהם של עשרות אלפי חיילים כדי להגן על עיר שבה התגוררו בסך הכל כ-71 אלף תושבים לפני המלחמה, ולאחר ההפגזות נותרו בה אלפים בודדים, ואולי אף פחות מכך? את השאלה הזאת, אף אחד אינו שואל. מהסיבה הפשוטה: כולם יודעים את התשובה הנזעקת מעצמה: אוקראינה נלחמת

איך בכלל נוצר שם החלב, ומה זה מפוסטר הומוגני?

הכל על החלב - דבש וחלב תחת לשונך

לדבש, הדבש הוא מתוק ביותר וכך גם התורה. אבל מה אפשר לומר על דמיון החלב לתורה? על מנת להבין את הענין לאשורו, ביקשתי להבין תחילה את תהליך ייצור והפקת החלב מן הפרה, גיליתי שגם הוא אחד מפלאי הבריאה המפעימים, שכדאי לתת עליו את הדעת. לאחר שהבנתי את התהליך המופלא, נפתר מאליו גם ענין הדמיון של החלב לתורה.

החלב הנו משקה עשיר בחומרים מזינים, שבני אדם נהנים ממנו במשך מאות אלפי שנים. אולם לא רבים מהם מודעים לדברים הנפלאים שמכיל הנוזל הלבן הזה. הבה ונראה כמה מהם: כפי שאפשר ללמוד משמו, חלב הוא מקור מצוין לחלבון.

מאת: הרב אלעזר גולדברג

שמתי לב שאחד מסממני חג השבועות הקרב ובא, הוא העיסוק במאכלי חלב למיניהם. ישראל קדושים מהדרים במנהג הזה, של אכילת מאכלי חלב בחג מתן תורה, באופן בלתי רגיל. חשבתי לומר, בדרך צחות, שעל המנהג הזה בהחלט אפשר לומר את המשפט המפורסם: 'מנהג ישראל - תורה'. כי הרי המנהג הזה נועד להוות מעין תזכורת למעמד הר סיני, בו קיבלנו את התורה והמצוות וביניהן האיסור של בישול ואכילת בשר וחלב יחד.

מלבד זאת, התורה נמשלה לחלב, כנאמר בפסוק (שיר השירים ד, יא): "דבש וחלב תחת לשונך", שפסוק זה נדרש בחז"ל על התורה הקדושה. שאלתי את עצמי, מה באמת הדבר המיוחד שיש בחלב? מדוע דווקא החלב נבחר להמשיל לנו את תורתנו הקדושה? הנה למשל, בחלקו הראשון של הפסוק התורה נמשלת

בעל אחוז שומן גבוה יותר ולעומתן פרות שמייצרות חלב בעל אחוז חלבון גבוה יותר.

לאחר איסוף החלב על ידי מכונת החליבה, הוא מועבר למיכל אחסון בו הוא מקורר כדי למנוע גדילה של חיידקים מזיקים. כך ניתן להבטיח שהחלב יישאר טרי ובטוח לצריכה.

אם שמתם לב, על אריזות החלב מופיע לעתים הכיתוב: "מפוסטר הומוגני". מה הכוונה? לאחר הקירור החלב עובר תהליך **פסטור**, הכולל חימום החלב לטמפרטורה מסוימת למשך זמן מוגדר, כדי להבטיח שכל החיידקים המזיקים שעלולים להימצא בו - יושמדו.

הומוגניזציה היא תהליך הכולל דחיפה של החלב דרך חור קטן בלחץ גבוה, אשר מפרק את כדוריות השומן ומפזר אותן באופן שווה בכל החלב. תהליך זה מונע מהשומן להיפרד מהחלב ועוזר ליצור מרקם חלק ועקבי.

נוכחנו אפוא לראות שהחלב הנו משקה בריא ומזין, שראוי בהחלט להמשיל בו את התורה הקדושה, אשר מזינה אותנו ומבריאה אותנו. וכבר אמרו חז"ל שהחש בראשו או אפילו בכל גופו - יעסוק בתורה. ואם החלב הוא מזון החשוב לגופנו, התורה היא מזון החשוב עד מאוד לנשמה שלנו.

באמצעות אכילת מאכלי החלב בחג השבועות הקרב ובא, נוכל להבין טוב יותר את חשיבות התורה בחייו של כל יהודי, לשמוח בה ולעסוק בה בכל עת.

מה שאומר שהוא מכיל את כל תשע חומצות האמינו החיוניות, שגופנו צריך כדי לתפקד כראוי.

חלב עשיר גם **בסידן**, שהוא מינרל חיוני לבריאות העצמות והשיניים. למעשה, כוס חלב אחת מכילה כ-30% מהצריכה היומית המומלצת של סידן.

וזה לא נגמר כאן. חלב מכיל **חיידקים מועילים**, כאלה שיכולים לעזור לשפר את בריאות המעיין ולחזק את המערכת החיסונית. חיידקים אלו אחראים גם לתהליך התסיסה שהופך חלב ליוגורט ולמוצרי חלב אחרים, שאף הם מלאי בריאות.

אם נחזור רגע לאחור, אל החליבה עצמה, נמצא דבר מעניין ביותר. תהליך החליבה נשלט על ידי הורמונים בגוף הפרה. הורמון ה"אוקסיטוצין" משתחרר בתגובה למכונת החליבה, מה שגורם להתכווצות השרירים בעטני הפרה ולדחיפת החלב מהם אל תוך מכונת החליבה. תהליך זה חיוני כדי שהחלב יזרום בחופשיות מהעטין.

אבל איך בכלל נוצר שם החלב? גם זה דבר מופלא מאוד. הכל מתחיל בבלוטות החלב של עטין הפרה. הן מורכבות מאשכולות של תאים המייצרים חלב, שנאגר לאחר מכן. התאים מייצרי החלב בבלוטת החלב מתעוררים על ידי הורמון ה"פרולקטין" המיוצר בבלוטת יותרת המוח של הפרה. "פרולקטין" משתחרר בתגובה לתהליך החליבה והוא מגרה את התאים מייצרי החלב לייצר יותר חלב.

החלב שנוצר באותם תאים מורכב ממים, שומן, חלבון וחומרי תזונה אחרים. הרכב החלב יכול להשתנות בהתאם למגוון גורמים, כמו גזע ומוצא הפרה, תזונתה ועוד. כך ישנן פרות המייצרות חלב

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי
הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

ישראל עלה לתורה במקום כהן ולפתע נכנס כהן לבית הכנסת - כיצד יש לנהוג?

והישראל יעמוד שם עד לאחר עליית הלוי, ויעלה לתורה שלישי ואם כבר אמר את שם ה', לא יאמר "למדני חוקיך", וימשיך בברכתו, ולא יעלה הכהן. וכשעלה ישראל או לוי ראשון, אין להעלות אחריו כהן או לוי.

[שו"ע קלה, ו, ומשנ"ב יט, כ, כד ויכה; בו"מ דרשו, 36]

אם אין כהן בבית הכנסת, יעלה ישראל או לוי לתורה במקומו; ויכריזו "במקום כהן", כדי שלא יטעו לחשוב שהוא כהן. ואם עלה ישראל במקום כהן, ונכנס כהן לבית הכנסת, או שגילו כי יש כהן בבית הכנסת: אם טרם אמר הישראל את שם ה' שבתחילת ברכת "אשר בחר בנו" - אף שכבר אמר 'פָּרְכוּ' - יעלה הכהן לתורה;

מדוע כשאין לוי בבית הכנסת עולה הכהן פעם נוספת?

פגם בכהונתו של הכהן, אשר מחמתו לא עלה לוי אחריו כסדר הרגיל. ומפני חשש זה גם לא יעלה כהן אחר במקום הלוי - שמא יאמרו שהתגלה פגם בכהונתו של הראשון, אשר מחמתו שבו וקראו לכהן אחר.

[שו"ע קלה, ח, ומשנ"ב כח-כט; בו"מ דרשו, 43-44]

אם עלה כהן לתורה ראשון, ואין לוי בבית הכנסת, או שמסיבה כלשהי הלוי אינו יכול לעלות - יעלה הכהן פעם נוספת; ויכריזו תחילה "במקום לוי". ולא יעלה ישראל לתורה במקום הלוי, כדי שלא יטעו לחשוב שישראל זה לוי הוא; וכן כדי שלא יאמרו כי דבר זה - שלא עלה לוי אחרי הכהן - הוא סימן לכך שהתגלה

כהן 'חלל' - האם יכול לעלות לתורה פְּלוּי?

הגם שהוא בן שבט לוי, ויעלה לתורה כשאר ישראל; וכן אין צורך להקדימו בענינים אחרים. וכן לוי שנשא ממזרת - בנו מחולל מקדושת הַלְוִיָּהּ, ואין להעלות לעליית לוי, והריהו ממזר, ועולה לתורה כשאר ישראל.

[משנ"ב קלה, (ט), כט ויל; בו"מ דרשו, 20-22 ור-40]

חובה להקדים את הכהן לעליה לתורה, לְזַמֵּן בברכת המזון, למתן צדקה, וכדומה; וכן ראוי להקדים את הלוי לישראל בענינים אלו. ברם, כהן שנולד מאשה גרושה, או מאשה אחרת האסורה לאביו - אף אם אביו שָׁגַג בדבר - הריהו 'חלל', כלומר, מחולל מקדושת הכהונה, ואין להעלותו לעליית כהן, ואף לא לעליית לוי,

לשמוע ולחשמוע

ברכב, בבית, ובכל מקום..

התקשרו לקו השיעורים של 'דרשו'
וקבלו אלפי שיעורים והרצאות להאזנה

077-2222-666

פרשת השבוע מפי מיטב המרצים

חדשות 'דרשו' ועדכונים

מידע לנבחני 'דרשו'

'גישמאק בלימוד'

הרצאות על מתיקות התורה

שיעורי תוספות לפי סדר 'הדף היומי'

הרצאות לחגים ומועדים

תוכניות מיוחדות

שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

שיעורי 'הדף היומי'
בעברית, אידיש וצרפתית

שיעורי 'הדף היומי בהלכה'
בבקאות ובעיון

'הפותח בכל יום'
תוכנית יומית עם
סיפורים וחיזוקים

קו השיעורים של 'דרשו' לחייג, ללמוד, לדעת

* נאמר בתורה על הכהן: "קדשתו כי את לחם אלקיך הוא מקריב", ומפרשים חז"ל, שאחד הדברים בהם צריך לקדש את הכהן הוא "לפתוח ראשון" - כגון בעליה לתורה.
* כשיש בבית הכנסת כהן אחד בלבד, והוא הדין אם עומד ב'בין הפרקים' של קריאת שמע וברכותיה - ניתן לקרוא לעלות לתורה, אך עדיף שיצא מבית הכנסת עד לאחר שיעלה הישראל ויברך.
* אין לקרוא לעליה לתורה אדם העומד באמצע פסוקי דזמרה, אלא אם כן מדובר בכהן יחיד בבית הכנסת. ואם קראוהו - יעלה ויברך, ואף יקרא בתורה בלחש יחד עם ה'בעל קורא'.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

כיצד יש לנהוג כשפעוט מפריע לתפילת שמונה עשרה?

באמצע התפילה ולהוציאו החוצה; וכן אם הפעוט נצרך לצאת לבית הכסא ואינו עושה זאת ללא אביו - עליו להפסיק ולצאת עמו. והמבחין באמצע התפילה כי בנו מתבלבל בתפילתו והדבר מפריע לכוונתו (של האב) - רשאי להראות לו בסידור את המקום הנכון.

[משנ"ב קד, א; ב"מ דרשו, 1, 3 ו'4]

המתפלל תפילת שמונה עשרה, ופעוט מרעיש או בוכה בסמוך אליו, והדבר מפריע לכוונתו - רשאי להשתיקו או להרגיעו בתנועות ידים, בהשמעת קול, וכדומה, ללא דיבור. ואם הדבר אינו מועיל, רשאי להתרחק משם; ואם אין אפשרות להתרחק - רשאי לגשת אליו כדי להשתיקו או להרגיעו, ללא דיבור. ואם נמצא בבית הכנסת ואינו מצליח להשתיקו - רשאי להפסיק

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il